

Faktat hedelmällisyydestä

Ennakkotietojen mukaan suomalaisten kokonaishedelmällisyysluku jatkaa laskuaan. Se oli viime vuonna 1.25 eli alhaisin tilastoluku ikinä. Alhaiseen syntyvyyteen on kiinnitetty huomioita myös politiikassa. **Petteri Orpon** hallitusohjelmassa on kirjaus lapsiperheiden ja syntyvyyden tukemiseksi tehtävästä selonteosta. Sosiaali- ja terveysministeriön (STM) toimeksiannosta kartoitettiin syntyvyyden vaikuttavia tekijöitä ja ehdotettiin tavoitteita ja toimenpiteitä syntyvyyden kohentamiseksi.

Toimeksiannon myötä julkaistiin syksyllä 2024 **Anna**

Rotkirchin laatima 20 ehdotusta lapsitoiveiden tukemiseksi – Selvitys syntyvyyden laskusta Suomesa. Useat sen ehdotuksista ovat Kätilöliiton näkökulmasta vartenotettavia, kätilöiden asiantuntemuksen tunnistavia ja hyödyntäviä. Nostamme lisäksi esiin, että hedelmällisyysterveyttä ja -tietoisuutta elämänsä eri vaiheissa edistäisi kätilöiden roolin vahvistaminen perusterveydenhuollossa. Selvitystä käsitellään tämän numeron sivuilla 14–18.

Nuorten hedelmällisyystiedot ovat tutkitusti puutteelliset. Monille lasta toivovalle hedelmällisyyden

hiipuminen ja hedelmättömyys tulee yllätyksenä. Hedelmällisyyden suojelun vuoksi ei hakeuduta terveydenhuollon vastaanotolle, ja hedelmällisyysterveyteen aletaan kiinnittää huomiota ja hoitaa usein vasta silloin, kun hedelmättömyyttä aletaan pelätä.

Hedelmällisyyttä, raskautai perheellistymistoiveita ei välttämättä kukaan ole myöskään ottanut puheeksi.

Hyvin yksinkertaistetusti hedelmällisyyttä, aivan kuten muutakin terveyttä, suojelee monipuolinen ravinto, säännöllinen liikunta ja uni. Lisäksi päihteettömyys ja psyykkinen hyvinvointi ovat

keskeisiä. Elintapojen ohella on tärkeää tietää faktat hedelmällisyydestä eli miten hedelmällisyys laskee iän myötä. Myös omien toiveiden pohtiminen ja niistä kumppanin kanssa keskustelu on oleellista.

Kätilö on ammattilainen paikallaan hedelmällisyysterveyden ja -tietoisuuden edistäjänä. Pidetään kätilöt huolta, että faktat hedelmällisyydestä otetaan puheeksi.

Päivi Oinonen

Kätilöliiton puheenjohtaja

**Hedelmällisyysterveyteen
aletaan kiinnittää
huomiota ja hoitaa
usein vasta silloin,
kun hedelmättömyyttä
aletaan pelätä.**